

Problema

Siguen el quadrilàter convex $ABCD$ de vèrtexs $A(-3, 1)$, $B(4, 0)$, $C(1, 4)$, $D(-4, 3)$

Siguen K , L , M , N els punts migs dels costats, \overline{AB} , \overline{BC} , \overline{CD} , \overline{DA} , respectivament.

Proveu que:

a) El quadrilàter $KLMN$ és un paral·lelogram.

b) L'àrea del quadrilàter $KLMN$ és igual a la meitat de l'àrea del quadrilàter $ABCD$.

Aquesta propietat, que és general dels quadrilàters, s'anomena Teorema de Varignon.

Solució:

Obrim el Menú *Ejec-Mat*.

Definim les coordenades dels vèrtexs $A(-3, 1)$, $B(4, 0)$, $C(1, 4)$, $D(-4, 3)$ comectors.

Calculem els punts migs K , L , M , N dels costats:

$$(Vct A + Vct B) \div 2 \rightarrow Vct K,$$

$$(Vct B + Vct C) \div 2 \rightarrow Vct L$$

$$(Vct C + Vct D) \div 2 \rightarrow Vct M$$

$$(Vct D + Vct A) \div 2 \rightarrow Vct N$$

Les coordenades dels punts migs són:

$$K\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right), L\left(\frac{5}{2}, 2\right), M\left(-\frac{3}{2}, \frac{7}{2}\right), N\left(-\frac{7}{2}, 2\right)$$

Determinem les components dels vectors \overrightarrow{NK} , \overrightarrow{ML} .

Vct K - Vct N

Vct L - Vct M

$$\overrightarrow{NK} = \overrightarrow{ML} = \left(4, -\frac{3}{2}\right)$$

Aleshores, KLMN és un paral·lelogram.

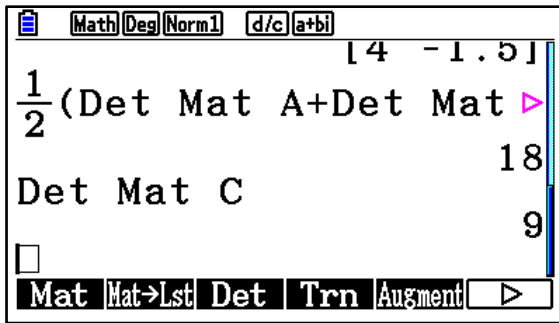
L'àrea del quadrilàter ABCD és igual a la suma de les àrees dels triangles $\triangle ABC$, $\triangle CDA$.

L'àrea del quadrilàter KLMN és igual al doble de l'àrea del triangle $\triangle KLM$

L'àrea del triangle $\triangle PQR$ de vèrtexs $P(x_1, y_1)$, $Q(x_2, y_2)$, $R(x_3, y_3)$ és:

$$S_{PQR} = \frac{1}{2} \text{Abs} \left(\det \begin{pmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{pmatrix} \right)$$

Definim les matrius formades pels punts:

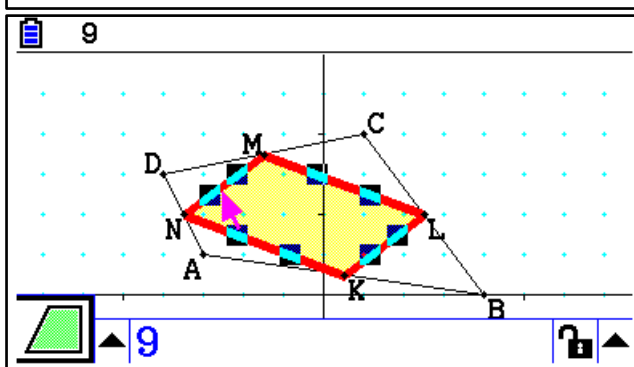
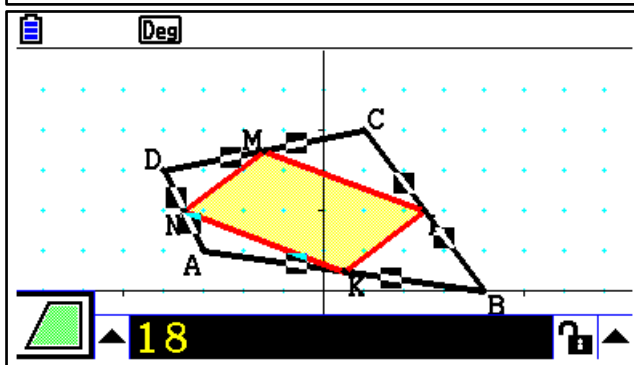
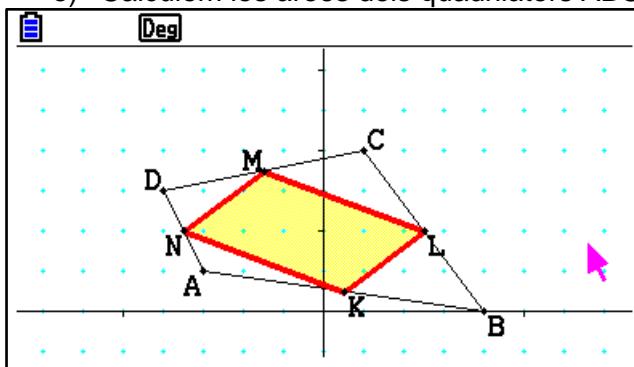
$$S_{ABCD} = \frac{1}{2}(\det A + \det B) = 18$$

$$S_{KLMN} = 2 \cdot \frac{1}{2}(\det C) = 9$$

Vegem la solució gràfica. Obrim el *Menú Geometria*.

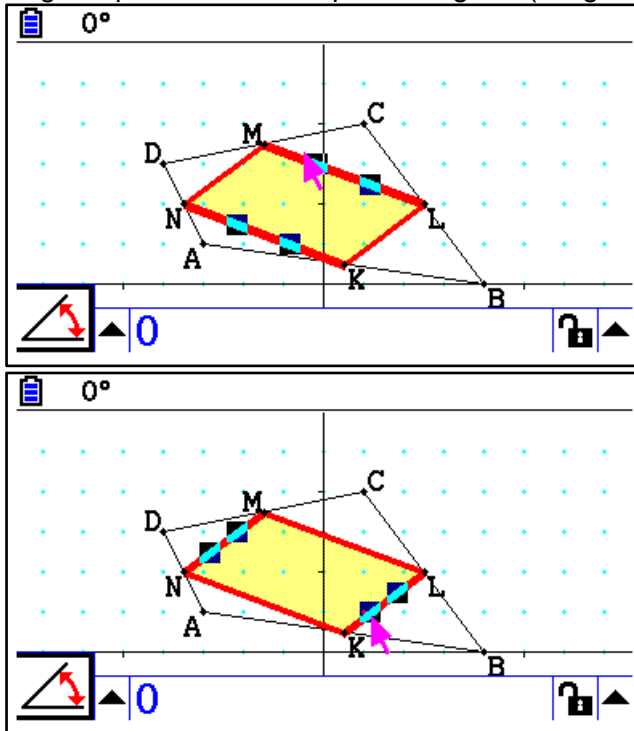
Passos de la construcció:

- Dibuixem els punts A, B, C, D.
- Dibuixem el quadrilàter ABCD.
- Dibuixem els punts migs dels costats del quadrilàter ABCD.
- Dibuixem el quadrilàter KLMN.
- Calculem les àrees dels quadrilàters ABCD, KLMN

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2}(\det A + \det B) = 18 \quad S_{KLMN} = 2 \cdot \frac{1}{2}(\det C) = 9$$

Vegem que KLMN és un paral·lelogram (l'angle que formen els costats oposats és 0°)

Pierre Varignon era fill d'un constructor de Caen que, tot i no ser ric, va tenir prou diners perquè Varignon estudiés primer al col·legi jesuïta de Caen i després anés a la universitat de la mateixa ciutat, on es va graduar el 1682. Abans, entre 1676 i 1679, va ser ordenat sacerdot.

El 1687, Varignon publica el seu tractat sobre mecànica, fet que li valdrà ingressar l'any següent a l'Acadèmia de Ciències com a geòmetra. El mateix any és nomenat primer professor de matemàtiques del *Collège des Quatre Nations*, més conegut com a *Collège Mazarin*, pel cognom del seu fundador.

Pocs anys després, quan el seu amic Sant Pierre abandona París per Brest, es trasllada a viure al *Collège Mazarin*, on viurà fins a la seva mort. El substituirà en el seu lloc Lèonor Caron, qui serà el mestre de D'Alembert.

El 1692 coneix Johann Bernoulli a París, el que significarà el començament d'una llarga amistat i d'un intens intercanvi epistolar. Varignon serà, doncs, un fervent defensor del càlcul infinitesimal.

A partir de 1704, també serà professor del Collège Royal i també serà nomenat membre de la Royal Society i de l'Acadèmia de Ciències de Berlin.

